

ἡ ἑβδομάς τοῦ Τελώνου καὶ Φαρισαίου, τῆς Τυροφάγου κλπ. πολλαχ.: Τὴν ἀπολυτὴν ἑβδομάδα δὲ νηστεύουντε Πελοπν. (Κορινθ.) Ἡ πρώτη ἑβδομάδα τῆς Ἀποκριᾶς εἶναι ἀμολυτὴ Μάν. 8) Ἐπὶ ἐρίων, κόμης κττ., ὁ μὴ συνεστραμμένος, ὁ μὴ οὖλος, εὐθύς Μακεδ. (Χαλκιδ.) Στερελλ. (Αἰτωλ.): Τὰ μαλλάκια τ' εἶναι ἀπουλ'τὰ Αἰτωλ. Ἀντίθ. κατσαρός, σγουρός. 9) Ὁ ἀπεσταλμένος που Τσακων.

Β) Οὐς. 1) Εἰς τὴν ἐκκλησιαστικὴν γλῶσσαν ἀπολυσις Πελοπν. (Λακων.): Ὁ παππᾶς ἔκαμε ἀπολυτό. Συνών. ἰδ. ἐν λ. ἀπόλυσις 1. 2) Ἐξοδος ἐκ τῆς κυψέλης νεαροῦ ἑσμοῦ μελισσῶν Κάρπ.: Ἐχει ἀπολυτὸν ἢ χροιά (εἶναι εὐετηρία πρὸς ἀπόλυσιν μελισσῶν). 3) Θηλ., κληματὶς τῆς ἀμπέλου εἴτε ὅλως ἀκλάδευτος καταλειπομένη εἴτε κλαδευομένη εἰς μῆκος, ὥστε νὰ φέρῃ περισσοτέρους ὀφθαλμοὺς χάριν μεγαλυτέρας καρποφορίας Πελοπν. (Μεσσ. Τριφυλ.) κ. ἄ. Πβ. ΠΓεννάδ. 77 καὶ 98. 4) Θηλ., ἐλευθερία πρὸς βόσκησιν ἐν τοῖς ἀγροῖς κλπ. Σάμ. Συνών. ἀπολυσις 2, ἀπολυσιδῶνας 1. 5) Θηλ., ἡ ρωπτομένη κατὰ τινος ράβδος Κρήτ. Συνών. ἀπολυτάρη 1. 6) Θηλ., κτύπημα καταφερόμενον διὰ τῆς χειρὸς ἀπὸ ἀποστάσεως τινος Ἀθῆν.: Ἐκεῖ ποῦ στεκότανε τοῦ ῥθε μὴ ἀμολυτὴ τ' ἐτὰ μοῦτρα. Πιάστηκαν κι ἄρχισαν κατὰ ἀμολυτῆς! 7) Θηλ., πηγὴ ὕδατος Σύμ. 8) Οὐδ., εἶδος ὑφάσματος τοῦ ἀπλουστεροῦ τρόπου ὑφάνσεως, καθ' ὃν δι' ἐκάστης θύρας τοῦ κτενίου διέρχεται ἐν μόνον νῆμα στήμονος Ἀμοργ. Θράκ. (Σαρεκκλ.) Ἰμβρ. Κάρπ. Κύθηρ. Κύθν. Μακεδ. (Κοζ.) Μέγαρ. Νάξ. (Ἀπύρανθ.) Πελοπν. (Ἀρκαδ. Μεσσ.) Σίφν. Στερελλ. (Αἰτωλ. Ἀρτοτ.) Χίος κ. ἄ.: Μὴν ὑχρὰν ἀπολυτὸ θὰ βάλω νὰ φάνω ὄγρὸ σῶβρακα ποῦ ναι δυνατὰ καὶ βαστοῦσι Ἀπύρανθ. Ἀλλότες μὲ τ' ἀπολυτὸ κάνασι δονκάμισα τῶν ἀδρῶς καὶ φουστάνια καὶ ἱλέκια δικά δῶνε αὐτόθι. Ἐφκεία ἀπουλ'τὸ σκ'τὶ γιὰ κάλτσες Αἰτωλ. Ἡ σημ. καὶ ἐν ἐγγράφῳ Χίου τοῦ 1693 «ἕτερα φουστάνια... τὸ ἓνα ἀπολυτό». Συνών. ἀπολυτοσκοῦτι, μονόκλωνο (ἰδ. μονόκλωνος), μονόθυρο (ἰδ. μονόθυρος), μονό (ἰδ. μονός), ἀντίθ. δίμιτο (ἰδ. δίμιτος). 9) Οὐδ. πληθ., ἐπὶ νομισμάτων, τὰ κέρματα Κρήτ. (Μονοφάτς): Δὲν ἔχω ἀπολυτά. Συνών. λειανὰ (ἰδ. λ. λειανός), λειανώματα (ἰδ. λ. λειάνωμα), ψιλὰ (ἰδ. λ. ψιλός).

ἀπολυτοσκοῦτι τό, Λεξ. Πρω. ἀπουλ'τουσκοῦτ' Στερελλ. (Αἰτωλ.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἀπολυτός καὶ τοῦ οὐς. σκουτί.

Ὑφασμα ἀπολυτόν, οὐχὶ δίμιτον. Συνών. ἀπολυτό (ἰδ. ἀπολυτός Β 8).

ἀπολυτουδάκι τό, Νάξ. (Ἀπύρανθ.)

Ὑποκορ. τοῦ οὐς. ἀπολυτό, δι' ὃ ἰδ. ἀπολυτός.

Ὀλίγον ἀπολυτὸν ὕφασμα: Μὴ ὑχρὰν ἀπολυτουδάκι θὰ βάλω, μὰ λιάκι, ἐτσὰ ἀπ' ἀδὶ ὡς ἀδὶ.

ἀπολυτούργια τά, Πελοπν. (Μάν.) ἀμολυτούργια Πελοπν. (Μάν.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἀπολυτός, παρ' ὃ καὶ ἀμολυτός καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -οῦργια πληθ. τοῦ -οῦργι.

Ἐλλειψις ἐπιτηρήσεως, ἐλευθερία: Λεῖπει τ' ἀφεδικότους κ' ἔχουντε ἀμολυτούργια.

ἀπολυτοχέρης ὁ, Κρήτ. πολυτοχέρης Εὐβ. ἀμολυτοχέρης Κρήτ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἀπολυτός καὶ τοῦ οὐς. χέρι.

Ἐλευθέριος, γενναιόδωρος. Συνών. καὶ ἀντίθ. ἰδ. ἐν λ. ἀπλοχέρης 1.

ἀπολυτόχτενο τό, ἀμάρτ. ἀπουλ'τόχτινον Στερελλ. (Αἰτωλ.)

Ἐκ τῶν οὐς. ἀπολυτό, δι' ὃ ἰδ. ἀπολυτός καὶ χτένι.

Τὸ χτένι τοῦ ὑφαντικοῦ ἱστοῦ, διὰ τοῦ ὁποίου ὑφαίνεται παννὶ λεγόμενον ἀπολυτό.

ἀπολύω λόγ. σύνθη. καὶ δημῶδ. Κάρπ. Πόντ. (Ὁφ.) ἀπολύου Τσακων. ἀπολύγω Πόντ. (Ὁφ. Σάντ.) ἀπολύω πολλαχ. ἀπουλύω Λέσβ. Μακεδ. (Καστορ.) πολύω Κάρπ. Κύπρ. Τήλ. πελύω Θράκ. (Γέν. Σκοπ.) ἀπολύω Κύπρ. Νάξ. (Ἀπύρανθ.) Πελοπν. (Σουδεν.) Πόντ. (Νικόπ. Σάντ.) Ρόδ. Σίφν. πολύω Καπ. (Φάρας.) Κύπρ. ἀπουλύω Θεσσ. (Ζαγορ.) Κυδων. Σάμ. ἀπολάω Κεφαλλ. Μέγαρ. Πελοπν. (Αἶγ. Ἀρκαδ. Καλάβρυτ. Κορινθ. Λακων. Λάστ. Μεσσ. Τριφυλ. Οἶν. Φεν.) Στερελλ. (Ἀγρίν.) κ. ἄ. ἀπολάου Πελοπν. (Κόκκ. Παπούλ. Χατζ.) ἀπουλάου Ἡπ. (Ἀρτ. Ζαγόρ.) Θράκ. (Αἶν.) Σκόπ. Στερελλ. (Αἰτωλ. Ἀράχ.) κ. ἄ. πολάω Μέγαρ. πολάου Εὐβ. (Κονίστρ.) πουλάου Εὐβ. (Στρόπον.) πελάω Καλαβρ. (Χωρίο Ροχούδ.) Εὐβ. (Κάρυστ.) πελάου Εὐβ. (Κύμ. Πλατανιστ.) ἀπελῶ Κέρκ. ἀπιλῶ Μακεδ. πελῶ Θράκ. (Γέν. Σαρεκκλ.) Κέρκ. (Ἀργυροῦδ.) Κύπρ. ἀπου Τσακων. ἀπουλῶ Ἡπ. (Ζαγόρ.) Θράκ. (Ἀδριανούπ. Αἶν. κ. ἄ.) Θεσσ. Ἰμβρ. Μακεδ. (Βελβ. Βλάστ. Καστορ. Κολινδρ. Σέρρ. Σιάτ. Σισάν. Σοχ. Χαλκιδ.) κ. ἄ. ἀπουλῶν Ἡπ. (Ζαγόρ.) Λέσβ. Μακεδ. (Βλάστ. Γκιουβ. Σίτοβ.) κ. ἄ. πελῶ Θράκ. (Σαρεκκλ.) ἀμπολάω Πελοπν. (Σπάρτ.) ἀδολάω Πελοπν. (Μάν. Οἶν.) ἀμπολάου Πελοπν. (Κόκκ. Παπούλ. Χατζ.) ἀδολῶ Πελοπν. (Λεβέτσ.) μπελῶ Ἀπουλ. ἐμπελῶ Ἀπουλ. ἀμολῶ πολλαχ. καὶ Πόντ. (Ἀμισ. Κερασ.) ἀμουλῶ Σάμ. ἀμουλοῦ Λυκ. (Λιβύσσ.) ἀμολάω πολλαχ. ἀμολάου Πελοπν. (Λεντεκ. Μεσσ. Χατζ.) ἀμουλάου Σάμ. μολῶ Εὐβ. (Αἰδηψ.) Ζάκ. Πόντ. (Ἀμισ. Κερασ. Οἶν.) Σίφν. μολάου Εὐβ. (Αὐλωνάρ. Κονίστρ. κ. ἄ.) ἀπολύγω Κάρπ. πολύνω Ἰων. (Σμύρν.) ἀπολένω Ἡπ. ἀπολέκω Πόντ. (Κερασ. Κοτύωρ. Κρώμν. Τραπ. Χαλδ.) ἀπελέκω Πόντ. (Κοτύωρ.) ἀφολέκω Πόντ. Ἀόρ. ἀπόλυσσιν. ἀπόλ'σα βόρ. ἰδιώμ. ἀπόλυκα Ἀθ. Εὐβ. (Αὐλωνάρ. Κονίστρ. Κύμ. κ. ἄ.) Θεσσ. Θράκ. (Σαρεκκλ. Σηλυβρ.) Κάρπ. Κύζ. Λυκ. (Λιβύσσ.) Μακεδ. (Γκιουβ. Δεσπότη. Καλόχ. Καστορ. Καταφύγ. Λούζιαν.) Νίσυρ. Πελοπν. (Ἀρκαδ. Καλάβρυτ. Κορινθ. Λακων. Λεντεκ. Μαζαίικ. Μάν. Οἶν. Σουδεν. κ. ἄ.) Ρόδ. Σύμ. Τήλ. Τσακων. — ΚΠασαγιάνν. Παραμύθ. 79 ΚΚρυστάλλ. Ἔργα 2,136 ἀπόλ'κα Ἡπ. (Ζαγόρ.) Ἰμβρ. Μακεδ. (Βογατσ. Σισάν. Δεσπότη. Χάσ.) πέλ'κα Θράκ. (Σαρεκκλ.) ἀμπόλυκα Πελοπν. (Μάν.) ἀπολύκα Χίος (Καρδάμ. κ. ἄ.) ἐπόλυκα Κάρπ. ἐπέλεκα Πόντ. (Κερασ. Κοτύωρ. Τραπ. Χαλδ. κ. ἄ.) μόλυκα Σύμ.

Τὸ ἀρχ. ἀπολύω. Οἱ κατὰ τὰ συνηρημένα τύπ. εἰς -ῶ (καὶ -οῦ) καὶ οἱ εἰς -άω (καὶ -άου) ἐκ τοῦ ἀορ. ἀπέλυσσα (ἀπόλυσσα) κατὰ τὸ ἀντίστροφον σχῆμα ἐτίμησης -τιμῶ καὶ τιμάω. Τὸ ἀπολῶ καὶ παρὰ Σομ. Τὸ ἀποῦ κατὰ περαιτέρω συναίρεσιν διὰ τὴν ἀποβολὴν τοῦ λ. Τὸ εἰς τοὺς ἔχοντας τὴν συλλαβὴν -πε- ἀντὶ -πο- τύπ. ἐκ τῶν ἠϋξημένων χρόνων ἀπέλυα - ἀπέλυσσα, καθὰ πετυχαίνω, πεθυμῶ κττ., περὶ ὧν ἰδ. ΓΧατζιδ. ΜΝΕ 1,30. Οἱ ἔχοντες τὸν φθόγγον μ ἀντὶ τοῦ π τύπ. προήλθον κατ' ἐπίδρασιν τοῦ συνων. ἀμολλάω. Οἱ ἔχοντες τὸ ν πρὸ τῆς καταλήξεως τύποι ἀπολῶ κλπ. ἐσχηματίσθησαν καθὰ τὸ καλῶ ἀντὶ καλῶ κττ., περὶ ὧν ἰδ. ΓΧατζιδ. ΜΝΕ 1,292 κξξ. Τὸ ἀπολέκω ἐκ τοῦ ἀορ. ἀπόλυκα - ἀπόλεκα, καθὰ ἀποθέκω ἐκ τοῦ ἀπέθηκα κττ., περὶ ὧν ἰδ. ΓΧατζιδ. ἐνθ' ἀν. 1,279 καὶ ἐν Λεξικογρ. Ἀρχ.

6 (1923) 7. Ὁ τύπ. ἀπολύνω κατ' ἐπίδρασιν τοῦ ἀπλοῦ λύνω.

Α) Ἐνεργ. **1)** Ἀφίνω τινά ἐλεύθερον τέως δεμένον ἢ ὀπωσδήποτε περιορισμένον, ἰδίᾳ ἐπὶ βοσκημάτων ἢ ἄλλων ζώων κοιν. : Ἀπόλυσε τὰ γίδια - τὰ πρόβατα ἔς τὸ σπαρτὸ καὶ τὸ φαγαν. Ἀπόλυσε τοὺς κόττες κττ. Μὴν ἀπολύσης τὸ σκυλλί, γιατί θὰ μὲ δαγκώσῃ κοιν. Ἀμόλυσε τὰ μανάκια Εὐβ. Πάμε ν' ἀπολύκουμε τὰ πράματα ἔς τοὺς καλαμῆδες Πελοπν. (Σουδεν.) Ἀμόλυκα τὸ μολάρι νὰ βοσκήσῃ Πελοπν. (Κορινθ.) Ἀ πάω ν' ἀμολύκω τὰ βόδια Νίσυρ. Ἀπουλνῶ τὸν μιλίδο (ἀποφράττω τὰς ἐξόδους τῆς κυψέλης πρὸς ἐξοδὸν τοῦ σμήνους καὶ νομῆν) Μακεδ. (Χαλκιδ.) Ἰόλυς τὸ κτηνὸν τῶν ταύρων νὰ τὸ ποτίσῃς Κύπρ. Ἀμολύθην τὸ ἄλουνον Λυκ. (Λιβύσσ.) Ἀπουλύθ'κι τοῦ ἄλουνου Σάμ. Τὸν σῆ'λλι ἀπουλύθ'κι καὶ θὰ μᾶς φάῃ Ἡπ. (Ζαγόρ.) Ἀποσπεροῦ ἀπόλυκα τὴ γελάδα ἔς τοῦ Βηροῦ τὸ λαγκάδι ΚΠασαγιάνν. ἔνθ' ἄν. Πεδίκλωσαν καὶ ἀπόλυκαν τὰ δεκατρία μολάρια τοὺς νὰ βοσκήσουν ΚΚρυστάλλ. ἔνθ' ἄν. **β)** Ἀφίνω τι ἐλεύθερον ὥστε νὰ εἰσέρχωνται εἰς αὐτὸ ζῷα πρὸς βοσκήν, ἐπὶ ἀγρῶν, ἀμπελώνων κττ. πολλαχ. : Ὑστερα πὸ τὸ θέρος τὰ μολᾶνε τὰ χωράφια Εὐβ. (Αὐλωνάρι. κ.ά.) Ἀπουλγέτι αὐτὸ τοῦ χουράφ' Στερελλ. (Αἰτωλ.) Πάμι νὰ παχτώσουμι ἓνα χουράφ' ποῦ ναι ἀπουλ'μένο Στερελλ. (Ἀράχ.) Τώρα εἶνι ἀπουλ'μένα τὰ χουράφια αὐτόθ. **2)** Ἐπὶ ἀνθρώπου κρατουμένου ὀπωσδήποτε ὑπὸ τῆς ἐξουσίας, οἷον ἐν τῷ στρατῷ, ἐν τῇ φυλακῇ ἢ ἄλλως, ἀφίνω ἐλεύθερον κοιν. : Τὸν κράτησαν κάμποση ὥρα ἔς τὴν ἀστυνομία καὶ ὕστερα τὸν ἀπόλυσαν. Ἀπολύθηκε ὁ δεῖνα ἀπὸ τοῦ στρατοῦ κοιν. Ὡς τὴ μεγαλοβδομάδα ἀπολύομεστα Νάξ. (Ἀπύρανθ.) Οἱ κλέφτες ἀπολ'καν τοὺς σκλάβους, ἅμα πῆραν τὰ σκλαβιάτ'κα Μακεδ. (Σισιάν.) Ἰόλυς τοὺς χαρτωμένους (τοὺς φυλακισμένους) Κύπρ. || Φρ. Νῦν ἀπολύεις τὸν δοῦλόν σου, δέσποτα (λέγει τις, ὅταν τελειωθῇ σπουδαῖον ἔργον τοῦ ἢ ἐκπληρωθῇ μεγάλη ἐλπίς του. Ἡ φρ. ἐκ τῆς Καινῆς Διαθήκης Λουκ. 2,29) πολλαχ. || Ἄσμ.

Τὸν γιό μου ν' ἀπολύκῃ τοῦ μικροῦ χαϊδιμένου Μακεδ. (Καλόχ.) Ἡ σημ. καὶ ἀρχ. Πβ. Ὁμ. Χ 50 «ἀλλ' εἰ μὲν ζώουσι . . . χαλκοῦ τε χρυσοῦ τ' ἀπολυσόμεθα».

3) Χειραφετῶ, δὲν ἐπιτηρῶ Ζάκ. Θράκ. : Ἀπολυέται τὸ παιδί (ἀρχίζει νὰ περιπατῇ μόνο του) Ζάκ. Τώρα δὲν εἶμι ἀπουλ'μέν' νὰ κάμω ὅ,τ' θέλω, παδρεύκα Θράκ. **4)** Ἐγκαταλείπω, ἀφίνω πολλαχ. καὶ Πόντ. (Κερασ. Κοτύωρ. Κρώμν. Τραπ. Χαλδ.) : Ἀπόλυσε τὸ δίσκο κάτω καὶ ἔσπασαν τὰ ποτήρια. Ἀπόλυσε τὸ χορὸ καὶ ἔφυγε πολλαχ. Πέλ'κε τὸ νὰ μέρος τοῦ ξύλου ποῦ βασιτοῦσε Σαρεκκλ. Ἀνάλατο δὲ μόλυκε δὲ παιδὶν ἢ μαμ-μοῦ Σύμ. Ἀμόλα τονε νὰ φύγῃ Κρήτ. Τ' ἄλλα τὰ πωμῖα ἐπέλεκεν ἅτα τὸ δοῦλον αὐτ' νὰ δὶ ἅτα τοὶ πτωχοὺς (τ' ἄφινεν εἰς τὸν δοῦλον του νὰ τὰ δώσῃ εἰς τοὺς πτωχοὺς) Κοτύωρ. Ἀπολ'σα τ' γούνα μὲ τοῦ νιρὸ Στερελλ. (Αἰτωλ.) Τὸν νιρὸ τοῦ βασιτάει ἓνα στοιχειό . . . τοῦ ρίχνουν ἓνα ἀνθροῦπον . . . καὶ ἔτσι τοῦ ἀπολένει τοῦ νιρὸ (ἐκ παραδ.) Ἡπ. Ἀμολύκαμε μία λινοβροχῆ (νερό, ὅσον χωρεῖ τὸ λινοβροχῆτο) Πελοπν. (Μάν.) Δὲν εἶν' ἁμαρτία ν' ἀπελῆς τὸ νερὸ εἰς αἵδικα ; (ἀπελῆς=χύνῃς) Κέρκ. Ἐπέλεκες τὸ μαντρί ἀνοιχτὸ Κοτύωρ. Κρὰ τὸ σκονί, μ' ἀπολέδκεσαι (κράτει τὸ σκονί, μὴν ἀφίνεσαι. μ' ἀπολέδκεσαι ἀντὶ μὴ ἀπολέδκεσαι) αὐτόθ. Ἀπόλεκο με ἄς γράφω (ἄφησέ με νὰ γράψω) Κρώμν. Ἐπέλεκα σε νὰ πᾶς (δὲν σε ἀφίνω νὰ πᾶς) Κοτύωρ. || Φρ. Ἀπολάω τὸ μύλο (ἀφίνω ἐλευθέραν τὴν ροὴν τοῦ ὕδατος πρὸς λειτουργίαν τοῦ μύλου) Πελοπν. (Κορινθ.) || Ἄσμ.

Βρίσκει τὴν κόρην Ἀρετὴ καὶ ἔς τὸν χορὸν ἐβάστα.

— Γὰ πόλυκε, κυρ' Ἀρετὴ καὶ ἡ μάνα σου σὲ θέλει

Τῆλ. **5)** Δὲν κρατῶ, καταργῶ, ἐπὶ νηστείας Κύθν. κ.ά. :

Πρῶτα ξέριμε Τετάρτη καὶ Παρασκευή, τώρα ἀμολύουμε Κύθν.

6) Ἐπὶ ἐκκλησίας καὶ σχολείου, διαλύω τὸ ἐκκλησίασμα ἢ τοὺς μαθητὰς εἰς τὸ τέλος τῆς ἀκολουθίας ἢ τοῦ μαθήματος σύνηθ. καὶ Τσακων. : Ἀπόλυσε ὁ παπᾶς - ἡ ἐκκλησία καὶ ἀπλῶς ἀπόλυσε. Ἀπόλυσε ὁ δάσκαλος τὰ παιδιὰ - Ἀπόλυσε τὸ σχολεῖο σύνηθ. Ἀμολύκε ἡ ἐκκλησία - τὸ σχολεῖο Πελοπν. (Κόκκ. Παπούλ. Χατζ.) Ἀπολύττε ὁ ἄγιε (ἡ ἐκκλησία) Τσακων. Τὰ παιδιὰ ἀπουλνεοῦντι ἀπ' τοῦ σκουλεῖο σὰν τὰ σκυλλιά ἀπ' τοὺν ἄλ'σον Μακεδ. || Ἄσμ.

Πολύνοντας ἡ ἐκκλησία ποῦ σ' εἶδα μέσ' ἔς τὴν στράτα, τότε, πουλλί μ', μοῦ φάνηκες σὰν οὐρανὸς μὲ τ' ἄστρα Ἰων. (Σμύρν.) Ἡ σημ. καὶ ἀρχ. Πβ. Ξενοφ. Ἑλλην. 6, 5, 21 «ἐπεὶ δ' ἐν τῇ Λακωνικῇ ἐγένετο, τοὺς μὲν Σπαρτιάτας ἀπέλυσε οἴκαδε, τοὺς δὲ περιοίκους ἀφῆκεν ἐπὶ τὰς ἐαυτῶν πόλεις». Συνών. σκολάζω. **β)** Παύω, σχολάζω Πελοπν. (Ἀρκαδ. Μάν.) : Ἀπόλυσε τὸ εἰρηνοδικεῖο Ἀρκαδ. Ἀμολύκα (ἐσχόλασα) Μάν. **7)** Ἐπιτρέπω Πόντ. (Κοτύωρ. κ.ά.) : Ὁ μαῦρον ξάι καὶ ἐπέλεκεν αὐτὸν ἀλεπὸν νὰ τρώῃ (ὁ δυστυχὴς καθόλου δὲν τὸν ἄφινεν ἢ ἀλεποῦ νὰ φάγῃ).

8) Ἀπολύω τι ἀπ' ἑμαυτοῦ, ἐκβάλλω, ἀφίνω νὰ ἐξέλθῃ πολλαχ. καὶ Πόντ. (Κερασ.) : Ὁ δεῖνα ἀπολάει πορδὲς καὶ δὲν ντρέπεται Λακων. Τ' ἀμολᾷ τὰ λόγια του σὰ τὸ ὄρνιθας τ' ἀβγά (ἐπὶ τοῦ ἀπερισκέπτως ὁμιλοῦντος) Βιθυν. Ἐπέλεκα τ' ἀφκάτ' -ι-μ' (ἄφησα τὸ ἀποχώρημά μου, τὴν ἀκαθαρσίαν μου) Κερασ. || Φρ. μεταφ. Ἀπολάω μολάρια-πουλάρια-ρουκέτες (ἐπὶ ἐμοῦντος ὑπὸ μέθης ἢ ναυτίας) πολλαχ. **9)** Εἰδικῶς ἐπὶ τοῦ πέρδεσθαι, ἀπολύω πορδὴν, ἀφίνω νὰ μοῦ ἐκφύγῃ πορδὴ, παραλειπομένης συνήθως τῆς λ. πορδὴ ἢ πόρδος κατ' εὐφημισμόν. πολλαχ. : Τὸν ἀμόλυσε κάποιος καὶ μᾶς βρόμῃσε πολλαχ. Το' ἀπουλνῶ Μακεδ. (Βλάστ.) Γούλο τοῖς πεινᾷ Σαρεκκλ. Θέλ'ς καὶ κλά'ς ἢ σ' ἀπουλγοῦνται καὶ φέγ'ν ; Ἡπ. (Ζαγόρ.) Τ' ἀπουλύθ'κι αὐτόθ. || Παροιμ. Νειρεῦσι καὶ κλά'ς ἢ θέλ'ς καὶ τὸ ἀπουλνᾷς ; (ἐπὶ ἀνθρώπου λέγοντος ἀπρεπῆ καὶ ἄκοσμο) Μακεδ. **10)** Γεννῶ Κύπρ. : Οἱ ὄρνιθες μου ἀκόμη ἐν ἐπολύσασιν. **11)** Ἐπὶ δένδρων καὶ φυτῶν, ἀπολύω βλαστοὺς ἢ καὶ φύλλα ἢ ἄνθη, βλαστάνω, λεγομένου ἢ παραλειπομένου τοῦ ἀντικ. βλαστοῦς, κλωνάρια, φύλλα κττ. Εὐβ. (Κύμ. κ.ά.) Θεσσ. (Ὀλυμπ. Χάσ.) Θράκ. (Αἰν. Σαρεκκλ. Σηλυβρ.) Κρήτ. (Κασιδ. Σητ. κ.ά.) Κύπρ. (Λεμεσ. κ.ά.) Μακεδ. (Ἀνασελ. Γρεβεν. Καταφύγ. Λουζιαν. Σιάτ. Φλόρ. κ.ά.) Μέγαρ. Πελοπν. (Οἶν. κ.ά.) Στερελλ. (Ἀγρίν. Αἰτωλ.) Τῆλ. : Τὸ κλῆμα πόλυτδε βλαστοὺς Μέγαρ. Τὸ φιντάνι ἀπολάει τὸ φύλλο Ἀγρίν. Ἀπολάει μὰ κολοκυθὰ καὶ ἔσωσε τὸν οὐρανὸ (καὶ ἔφθασε εἰς τὸν οὐρανὸ). Οἶν. Ἀπολ'κι τοῦ δέντρον Καταφύγ. Ἀπόλυκιν οὐ βασιλ'κὸς Σιάτ. Ἐπόλυκεν ἡ καρυδὰ Τῆλ. Ἀπολ'κι τοῦ κλῆμα βλαστάρια Αἰν. Θ' ἀπολύσουνε οἱ ξεραδιασμένοι κλώνοι, ἅμα τοσοὶ κόψης Κασιδ. Ἡφας ἡ-γ-αῖγα τὴν ἀμυγδαλὰ καὶ δὲ γατέω ἄνε θ' ἀπολύσῃ Σητ. Ἀπουλγέι ἡ μηλὰ Κύπρ. Ἀρκεῖν ν' ἀπολοῦσιν τ' ἀμπέλια αὐτόθ. Πέλ'καν τὰ λουλούδια Σαρεκκλ. || Ἄσμ.

Κὶ τοῦ ραβδί' του σύχλουρον καὶ ἀπόλυκε κλωνάρια, κλωνάρια χρυσοκλώναρα καὶ σὺλάργυρα ν' τὰ φύλλα Λουζιαν.

Μωρὴ κοντούλλα λεμονεὶ μὲ τὰ πολλὰ σ' λεμόνια, πότ' αὐξήσῃς καὶ πλάτυνῃς καὶ ἀπόλυσῃς κλωνάρια ; Φλόρ. **12)** Ἀπολύω, ἀφίνω νέον ἑσμόν, ἐπὶ τῶν μελισσῶν Ἡπ. (Ζαγόρ.) Κάρπ. Πελοπν. (Καλάβρυτ. Κορινθ.) κ.ά. : Τὸ ἓνα μελίσσι ἀπόλυσε τρεῖς βολὲς Φεν. Ἀπόλυκε τὸ μελίσσι Καλάβρυτ. Ἀπολ'σαν τὰ μελίσσια Ζαγόρ. Συνών. ἀποχύνω, ρίχνω. **13)** Ἐχω τὴν ἀρχήν, προέρχομαι Κύπρ. — ΧΠαλαῖς. Συλλ. Κυπρ. ποιημ. 82 : Ποίημ.

Εἰς τοῦ Ἀδρεᾶ τοῦ Σταυρῆ τὸν καφενὲν ἐπῆαν . . . καὶ ἀπὸ ἐκεῖ ἐπόλυσε ὅ,τι κακὸν ἐγέννη

ΧΠαλαίσι. ἐνθ' ἄν. 14) Διαλύω τι δεδεμένον Πελοπ. (Παπούλ.): Φρ. Ἀμπόλα βρόχια! (ἐπιφώνησις πρὸς τὰ ἄλωνίζοντα ζῶα, διὰ τὰ ἀραιώσασθαι. βρόχια = θηλειὰ σχοινίου τοῦ ἄλωνίου, οὗ λυομένου ἐλευθερώνονται τὰ ζῶα καὶ ἀπλώνουν). 15) Ἀφίνω τι νὰ λάβῃ μῆκος ἢ ἔκτασιν, ἀπλώνω πολλαχ.: Ἀμολῶ τὸ ζωνάρι - τὸ σκοινί - τὸ σῶμα κττ. πολλαχ. Οὐ κάρ'ρας ἀπόλ'σι τ'ς δαγκάνις του, σὰν κουτῆς πιάσ' τον Αἰτωλ. Πέλ'κα τὸ γουβᾶ 'ς τὸ πηγᾶδ' (βραχυλ. ἀντί: τὸ σκοινί τοῦ γουβᾶ) Σαρεκκλ. || Φρ. Ἀπόλ'κι τ' γλῶσσά τ' μὴ οὐργυῖα (ἐπὶ αὐθάδους καὶ θρασέος) Ἡπ. (Ζαγόρ.) Μ' ἀπόλυκες τὸ σιόμα σου (συνεκδ. ἀντί: τὴ γλῶσσα σου. Ἐπὶ φλυαροῦντος) Ἡπ. Ἀπουλνάει τοῦ ζ'νάτ' τ' γιὰ μάλουμα - γιὰ καβγᾶ (ἐπὶ τοῦ προκαλοῦντος ἄλλον πρὸς διαπληκτισμούς) Ἡπ. κ.ά. Ἀπολάω τὸ κλῆμα (ἀφίνω εἰς τὸ κλῆμα περισσοτέρους ὀφθαλμούς κατὰ τὴν κλάδευσιν) Κορινθ. Μὴν τὴν ἀπολᾶς τὴ σταφίδα, γιατί θ' ἀδυνατίσῃ αὐτόθ. || Ἀσμ.

Τ' ἔχει τὸ ζωνάρι σου κ' εἶν' ἀπολυμένο | καὶ διπλογυρισμένο; Ἡπ. Σαράντα ὀργυῖς ἢ μπόλια μου κ' ἐξήντα τὰ μαλλιά μου, πόλα με κάτω, μάστορη, νὰ βρῶ τὴν ἀρρεβῶνα Εὐβ. Ν-αὐτοῦ ψηλὰ ποῦ κάθισι, ψηλὰ 'ς τὰ παραθύρια, ἀπόλνα τὰ ξανθὰ μαλλιά τ' ἀργυροχρυσισμένα νὰ φκειᾶσιν σκάλα ν' ἀνιβῶ, νὰ ῥθῶ 'ς τὴν ἀγκαλιά σου Μακεδ. (Σίτοβ.) β) Κατὰ παράλειψιν τοῦ οὐσ. δίχτυ, ἀλιεύω Μακεδ. (Καστορ.): Θ' ἀπουλύκουν νὰ πιάσιν κᾶνα ψάρι.

16) Κάμνω τι ὑδαρέστερον Μακεδ. (Βλάστ.) κ.ά.: Ἀπουλνῶ τοῦ γλυκὸ - ν' ἀρμὰ κττ. Καὶ ἀμτβ. γίνομαι ὑδαρῆς ἢ ὑδαρέστερος Κύνθ. Μακεδ. (Βλάστ) Πελοπ. (Αἴγ.) Στερελλ. (Αἰτωλ.) κ.ά. — Λεξ. Αἰν.: Ἀπόλ'σι σὰν κιρὶ τῶρα π' ζισιάθ'κι Αἰτωλ. Θέλ' ζέσταμα τοῦ φαεῖ γιὰ ν' ἀπουλύσ' ποῦ 'νι παυμένον αὐτόθ. Ἀμολᾶ τὸ μέλι Κύνθ. Δὲν ἀπολάει τὸ σαπούνι, εἶναι ἀσβέστης μοναχὸς Αἴγ. || Φρ. Ἀπόλυσε τὸ κορμί μου ἀπὸ τὴ ζέστη (ζεστάθηκα πολὺ) Λεξ. Αἰν.

β) Γίνομαι θερμότερος, μεταβαλλομένης τῆς ἀτμοσφαιρικῆς θερμοκρασίας Στερελλ. (Αἰτωλ.): Ἀπόλ'σ' ἢ μέρα - ἢ γῆς. γ) Ἀπολύω, παράγω φλόγα, ἐπὶ πυρᾶς Κύπρ.: Τὰ ξύλα μου τὰ φνῶ τῶαι δὲν 'πολυοῦν. Φύσα, φύσα, μὲ πόνησεν ἡ τδεφαλή μου, δὲν ἐπόλυσε. Ὁ πεῦκος 'πολυεῖ, ἢ ἐλαῖα δὲν 'πολυεῖ. 17) Πέμπω, ἀποστέλλω τινὰ πολλαχ. καὶ Ἰσακων.: Ἀπόλυσα ἕναν ἀποπίσω του Πελοπ. (Ἀρκαδ.) Τόνε 'πέλυσα νὰ μαζέψῃ ἐλαῖες Εὐβ. (Πλατανιστ.) Δὲ μᾶς 'πελάει γράμμα αὐτόθ. Οὔτε γράμμα ἀπολύτρε οὔτε παραντζελία Ἰσακων. 18) Ρίπτω Εὐβ. (Στροπόν.) Κέρκ. (Ἀργυρᾶδ. κ.ά.) Πελοπ. (Λακων.) Χίος (Καρδάμ. κ.ά.): Παίρνει μὴν πέτρα 'ς τὴν χέραν του μεγάλην καὶ τὴν ἐπόλινκε ὀμπροσιά των Χίος Θὰ σοῦ δώκω μὴ καὶ θὰ σ' ἀπελύσω ἐκεῖ κάτω Ἀργυρᾶδ. Τοῦ ὅωκε μὴ καὶ τ' ἀπέλυσε αὐτόθ. Ἰόλυσα μὴ πλάκα κὶ τὸν πῆρι μέσα 'ς τὰ δίπλατα Στροπόν. || Ἀσμ.

Βάστα τὴν πέτρα δυνατὰ νὰ μὴ τὴν ἀμπολύσης Λακων. Ἄν' ἔχῃ ἀσήμε, δῶσ' μας το, | λογάρι, χάρισέ μας το, κὶ ἂν ἔχῃ καὶ πεντόφραγκο, | 'ς τὴν τάβλα πέλυσέ μας το Ἀργυρᾶδ. 19) Ἐπὶ πυροβόλου ὄπλου, κάμνω νὰ ἐκπιρσοκροτήσῃ Λυκ. (Λιβύσσ.) Πελοπ. (Μάν.) — Γ'Αθάν. Πράσιν. κατέλλ. 98: Ἀμολοῦν τιφέκιν (πυροβολοῦν) Λιβύσσ. Ἀμολύθην τοῦ τιφέκιν (ἐξεπυρσοκρότησε) αὐτόθ. || Ἀσμ.

Μόλυκε τὸν καλὸ σαλμᾶ | κ' ἔκαμε τρία φονικά (σαλμᾶς = εἶδος τουφεκίου) Μάν. || Φρ. Ἀπόλυσαν τὸ σκοουμὸ (ἤρχισαν νὰ κλαίου) Γ'Αθάν. ἐνθ' ἄν. Πβ. Μπουνιαλ.

Διήγ. Κρητ. πολέμ. σ. 197,20 (ἔκδ. ΑΞηρουχ.) «κ' οἱ Τοῦρκοι τόσα ἄγρια τουφέκια ν' ἀπολοῦσι, | κ' ἐκλαίγαν ὅσοι μεῖναισι, τὸ τί 'χαν νὰ γενοῦσι». 20) Λύω τὸν δεσμόν, τὸν κόμβον, λύω ἐντελῶς Εὐβ. Κύπρ. κ.ά.: Ἀπόλυσα τὸ σκοινὶ Εὐβ. Τρόμαξα ν' ἀπολύσῃ τὸν κόμπο αὐτόθ. Ἰο-λγείς τον τοῦτον τὸν κόμπον τοῦ σιδοῖν-νιοῦ; Κύπρ. || Ἀσμ.

Θωρῶ σε τῶ ἢ καρδούλλα μου 'παπ-πέσ-σω καταλγείται, ἀμ-μὰ κρατεῖ μ' ὁ σεβασμός, ὁ κόμπος πῶν 'πολγείται Κύπρ.

Β) Μέσ. 1) Ἐλευθερώνομαι Ἡπ.: Ἀσμ. Κ' ἐκράτει καὶ 'ς τὸ χέρι του ἕνα μικρὸ γεράκι, τῶφνγε, τ' ἀπολύθηκε, σὲ περιβόλι μπῆκε. 2) Μένω Πόντ. (Κερασ. Κοτύωρ. κ.ά.): Ἐπελέσταμε ὀπίσ' (ἐμείναμεν ὀπίσω, καθυστερήσαμεν). 3) Σπεύδω, τρέχω Θράκ. (Γέν. Σκοπ.) Μακεδ. (Σισιάν.) Πελοπ. (Βαλτέτ. Μάν) Στερελλ. (Αἰτωλ.): Ἀπουλύθ'κι τὸν κατήφουρον, κᾶνένας δὲ μπουροῦσι νὰ τὸν κρατήσ' Σισιάν. Ἀμπολύσῃ νὰ πᾶς νὰ φέρῃς τὰ βόιδα Μάν. Ἀπολγόνται σὰν σαῖτες ἀπάνω του Βαλτέτ. Πελγούνται γούλοι καταπόδ' 'ς τὸν παπποῦ καὶ τὸν ρωτοῦνα Γέν. Πελγείται καταπόδ' 'ς τὴ γυνᾶκα τ' Σκοπ. Ἀπουλύθ'κα κὶ πῆγα 'ς τοῦ χουριό μ' Αἰτωλ.

Πβ. ἀμολλάρω.

ἀπολωλαίνω πολλαχ. ἀπολωλαίνου Σκῦρ. ἀπουλουλαίνου Θράκ. (Ἀδριανούπ.)

Ἐκ τῆς προθ. ἀπὸ καὶ τοῦ ρ. λωλαίνω.

1) Κάμνω τινὰ ἐντελῶς λωλόν, τρελλόν ἐνθ' ἄν.: Τὸν ἀπολωλάνανε τὰ παιδιὰ. Ἦταν λωλὸς καὶ τώρα ἀπολωλάθηκε. Ἀπολωλάθηκε ὁ κακομοῖρος, δὲν ξερεῖ τί λέει - τί κάνει πολλαχ.

2) Θορυβῶ, ζαλιζῶ ἐνθ' ἄν.: Εἶναι βάσανο τὰ παιδιὰ, σὲ ἀπολωλαίνουν με τοῖς φωνές τους. Μὲ βαράει ὁ ἥλιος 'ς τὸ κεφάλι καὶ μ' ἀπολωλαίνει πολλαχ.

Συνών. ἀπολωλώνω.

ἀπολωλὸς ἐπίθ. λόγ. κοιν. 'πολωλὸς Πελοπ. (Λάστ.) ἀπολωλὸ τό, πολλαχ. 'πολωλὸ Πελοπ. (Γορτυν.) κ.ά.

Ἦ μετοχ. τοῦ ἀρχ. ἀπὸ λλνμι ἐκ τῆς ἐκκλησιαστικῆς γλώσσης. Πβ. Κ.Δ. (Λουκ. Εὐαγγ. 15,6) «εὗρον τὸ πρόβατόν μου τὸ ἀπολωλός».

Ἀφελής, ἀπλοῦς, ἀνόητος ἐνθ' ἄν.: Αὐτὴ εἶναι νὰ ἀπολωλὴ Βούρβουρ. Φωτὰ νὰ σὲ κάψῃ, 'πολωλό! Κεφαλλ. Τὸ γλέπεις τ' ἀπολωλὸ ποῦ δὲ νογάει μπῆτι Βούρβουρ. || Φρ. Ἀπολωλὸς πρόβατο ἢ ἀπολωλὸ πρόβατο (ἐπὶ τοῦ εὐήθους) κοιν.

ἀπόλωλος ἐπίθ. Πελοπ. (Μάν. Οἶν. Πυλ. Τριφυλ.) Ρόδ. κ.ά. 'πόλωλος Τριφυλ. ἀπόλωλο τό, Πελοπ. (Οἶν.) Ἐκ τῆς προθ. ἀπὸ καὶ τοῦ ἐπιθ. λωλός. Ἰδ. καὶ ΓΧατζιδ. ἐν Ἀθηνᾶ 46 (1935) 3.

1) Ὁ ἐντελῶς ἀνόητος, παράφρων Πελοπ. (Μάν. Οἶν. Τριφυλ.) Ρόδ. κ.ά.: Ἡ γυναῖκα αὐτὴ εἶναι ἀπόλωλη Τριφυλ. Λωλὴ κὶ ἀπόλωλη εἶναι ἡ κακομοῖρα Μάν. 2) Ὁ ἀδυνατὼν νὰ ὁμιλήσῃ, ἄλαλος Πελοπ. (Πυλ. Τριφυλ.): Αὐτὸ τὸ παιδί εἶναι ἀκόμη ἀπόλωλο Τριφυλ. Τὸ παιδί της τὸ ἡῦρε 'ς τὴν κούγκα ἀπόλωλο, δὲ μπορεῖ νὰ μιλήσῃ Πυλ.

ἀπολωλώνω Πελοπ. (Λακων. Μάν.) Ἐκ τῆς προθ. ἀπὸ καὶ τοῦ ρ. λωλώνω.

1) Ἀπολωλαίνω 1, ὁ ἰδ.: Δώκανε πήρανε, τὸν ἀπολωλώσανε τὸ γέρω τὰ παιδιὰ του. 2) Ἀπολωλαίνω 2, ὁ ἰδ.: Μ' ἀπολώλωσε με τοῖς φωνές σου. Μὲ ἀπολώλωσε ὁ ἥλιος.

ἀπομαγτανίζω ἐνιαχ. ἀπομαγτανίζου Λέσβ. Ἐκ τῆς προθ. ἀπὸ καὶ τοῦ ρ. μαγτανίζω.

Τελειώνω τὸ μαγγάνισμα, οἶον τὸ ἐκκόκκισμα τοῦ βάμβακος κττ.

